

Mathijs en Willy Vandewalle

Op de schoolhoeve Het Lindenhof leren de leerlingen de basiswerkzaamheden van een fokbedrijf.

Activiteit:	fokkerij, schoolhoeve
Ras:	Belgisch witblauw
Aantal kalvingen:	40 kalvingen
Aantal hectare:	45 ha (gras, mais, gerst, tarwe, aardappelen)

Erfelijke gebreken worden nauwgezet gevolgd op de schoolhoeve Het Lindenhof

Jong geleerd

Het Lindenhof is naast een fokkerijbedrijf ook een schoolhoeve. Er wordt veel aandacht besteed aan inteeltbeperking en voorkomen van erfelijke gebreken. Met de stier Hannibal van de Schoolhoeve hebben de bedrijfsleiders hun huismerk op de ki staan.

tekst **Hanne Vandenberghe**

Het Lindenhof viert dit jaar feest. Vijfentwintig jaar geleden kwam het eerste witblauwrund op de schoolhoeve van het Vrij Land- en Tuinbouwinstituut van Torhout aan. Ondertussen is de vleesveestapel uitgebreid tot zo'n 100 stuks met jaarlijks 40 kalvingen. Daarnaast zijn er 50 zeugen op het landbouwbedrijf. Bedrijfsleiders Mathijs (33) en Willy (60) Vandewalle zorgen dat het bedrijf draaiende wordt gehouden, terwijl de leerlingen van het middelbaar agrarisch onderwijs daarbij helpen. 'Op deze manier worden de basiswerkzaamheden aangeleerd', geeft Mathijs Vandewalle aan.

Focus op erfelijke gebreken

Inteeltbeheersing wordt in de bedrijfsvoering nauwlettend in de gaten gehouden. Alle runderen op de schoolhoeve worden geregistreerd en opgenomen in het Vlaamse witblauwstamboek. Ze krijgen ook een lineaire exterieurbeoordeling

door de stamboekinspecteur. Zo kreeg Jilke van de Schoolhoeve (v. Magloire) 89,4 punten voor exterieur: 95 voor hoogtemaat, 89,5 voor bespiering, 87,4 voor beenwerk en 80 voor algemeen voorkomen'.

Bij de stierkeuze wordt gebruikgemaakt van het stieradviesprogramma van CRV om inteelt te beperken. 'Gewicht, gestalte en beenwerk zijn de belangrijkste kenmerken om een stier al dan niet te kiezen', legt Mathijs uit. 'Om een goede keuze te maken gaan we geregeld ook naar shows kijken en doen we zelf mee aan prijskampen zoals in Wulpen, Affligem, Erpe-Mere of Gent.'

Bijzonder in de aanpak op de schoolhoeve is dat alle kalveren bij de geboorte via een bloedstaal getest worden op erfelijke gebreken. Positieve stierkalveren worden onmiddellijk verkocht. 'Afgelopen kalfseizoen hadden we 38 kalvingen', vertelt Mathijs. 'De helft van de moederdieren was

drager van een erfelijk gebrek. Negen van de negentien koeien hebben dit gebrek doorgegeven. Net als het vorig kalfseizoen bezat 23 procent van de kalveren een doorgegeven gebrek.'

Willy verklaart het hoge aandeel: 'Bij het insemineren maakten we geregeld gebruik van de ki-stier Ilot du Bouchelet in de wetenschap dat hij vrij was van erfelijke gebreken. Na een hertest in 2015 bleek dat hij toch drager was van de erfelijke afwijking dwerggroei (nanisme). Hierdoor werd het doel om volledig vrij te zijn van de gebreken nog even uitgesteld.'

Huismerk Hannibal

Het vaderbeeld van de dieren op het Lindenhof toont veel variatie. 'We proberen zo veel mogelijk verschillende stieren te gebruiken. Dat zorgt voor verschillende origines bij de dekstieren die we in verkoop aanbieden', zegt Mathijs. 'Voor de 38 kalvingen in het vorige seizoen werden

De eerste Hannibalkalveren op het Lindenhof

veertien verschillende stieren gebruikt.' Veelgebruikte stieren zijn: Magloire, Resistant, Falco, Oiseau, Fripon en huismerk Hannibal van de Schoolhoeve. 'Hannibal is hier geboren', zegt Mathijs met trots. 'De nu driejarige Nodulezoon is afkomstig van een erg zware Fleurondochter van 1177 kg. Met 850 kg op 21 maanden en +14 voor hoogtemaat is hij de grootste stier bij de huidige eigenaar, ki Belgimex.'

Drie kalvingen in vier jaar

Reforme runderen worden op het bedrijf niet afgemest en worden per kilogram verkocht. 'Dit is het betrouwbaarst, zeker bij zware dieren. Zowel koper als verkoper zijn zeker van een correct gewicht.' 'Een bedrijf hoeft niet per se groot te zijn', aldus Mathijs over het management. 'Het belangrijkste is dat het bedrijf economisch sterk staat.' Goede groei en gewichtaanzet zijn volgens de jonge bedrijfsleider twee belangrijke parameters

Voor de 38 kalvingen in het vorige kalfseizoen werden veertien verschillende stieren gebruikt

hierbij. 'Het is belangrijk dat koeien drie keer gekalfd hebben op een leeftijd van vier jaar. Om dit te behalen heb je voldoende groei nodig, niet alléén bij het kalf, maar ook bij het pas afgekalvde dier.'

Na het afkalven worden de dieren goed gevolgd in een aparte afkalfbox. Een baarmoederontsteking willen de veehouders te allen tijde vermijden. 'Ook goed doorvoeren is van groot belang.'

De technische bedrijfsresultaten worden bijgehouden in VeeManager en worden doorgegeven aan de lesgevers die ze gebruiken in de les.

Leegstand levert geld op

Het Lindenhof streeft naar een leeftijd eerste kalving op gemiddeld 24 maanden. Momenteel ligt deze op 26 maanden. Het geboortegewicht van de kalveren ligt gemiddeld rond de 60 kg.

De kalveren blijven standaard drie maanden aan de melk, onafhankelijk van de krachtvoeropname. Dit komt neer op melkopfokkosten van 75 à 100 euro. De kalveren worden buiten gehuisvest in iglo's. 'Vroeger hebben we nogal wat problemen ervaren met de luchtwegen doordat we het jongvee te vroeg in de openfrontstal brachten', vertelt Willy. Toch moet vermeden worden.'

'Een goede hygiëne is immens belangrijk om ziekten te vermijden', gaat Willy verder. 'Alle iglo's worden na gebruik gereinigd met warm water van minstens 70 graden Celsius. Elk jaar worden alle stallen ook tijdens de leegstand volledig uitgestoomd van boven tot onder. Leegstand als preventieve maatregel wordt vaak onderschat in het diergezondheidsmanagement. Maar het kan veel geld opleveren.' De verwachte tussenkalftijd ligt op 393

dagen. 'Een tiental jaar geleden voerden we enkel mais aan de dieren. Toen hadden we wat problemen op het vlak van vruchtbaarheid.' Sinds enkele jaren krijgen de koeien een lasagnekuil met twee derde mais en een derde gras. Daarnaast krijgen ze als krachtvoer eigen gewonnen graan met een aanvulling van vitaminen en mineralen.

Lichtweerkaatsende platen

'Gedurende de winter blijft het licht in de stal ook branden tot tien uur 's avonds,' geeft Willy aan. Door deze veranderingen ondervindt het bedrijf een verbetering in het tonen van bronst. Ook de witte isolatieplaten aan het plafond in de stal hebben met hun lichtweerkaatsing een merkbaar effect op de vruchtbaarheid, aldus de bedrijfsleiders.

Er wordt ook aan activiteitsmeting gedaan met stappentellers en het managementsysteem Ovalert. 'Aangezien alle weiden dicht bij de stal zijn, werkt het ook als de dieren op de weide vertoeven. Het is een betrouwbaar systeem, maar de stappentellers geven je nog geen kalf', vertelt Mathijs. 'Het totale plaatje moet ook kloppen.'

Op de schoolhoeve loopt het afkalfseizoen van eind augustus tot half april. Insemineren gebeurt dus niet tussen half juli en half november. Zeventig procent van de kalvingen vindt plaats vóór nieuwjaar, omdat bij afkalving na nieuwjaar de stierkalveren het jaar eropvolgend nog net te jong zijn om aan de slag te gaan als dekstier.

Ondertussen is het huidig schooljaar bijna ten einde. Ook de laatste koe heeft gekalfd op het Lindenhof. Mathijs: 'Ik vermoed dat de praktijkveearts niet meer hoeft langs te komen tot het volgende kalfseizoen.'